

Proves d'accés a la universitat

Literatura catalana

Sèrie 1

Qualificació		TR
Qüestions		
Comentari de text		
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Total		
Qualificació final		

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Aquesta prova consta de dues parts. Escolliu DUES de les quatre qüestions plantejades en la primera part i UN dels dos comentaris de text plantejats en la segona part.

PRIMERA PART

Responen a DUES de les qüestions següents:

1. Expliqueu les característiques generals i els temes principals del recull *Narracions*, de Salvador Espriu. Poseu-ne exemples que us semblin representatius.
[2,5 punts]
2. Expliqueu les característiques i la funció del personatge de Francesca Bertolozzi, *Paquita Reinal*, a *Feliçment, jo soc una dona*, de Maria Aurèlia Capmany, i com es relaciona amb la protagonista de la novel·la, Carola Milà.
[2,5 punts]
3. La secció «Cants» de *Visions & Cants*, de Joan Maragall, es tanca amb «Els tres cants de la guerra». Expliqueu quins fets històrics els motiven i de quina manera s'hi aproxima poèticament Maragall. Tingueu en compte la relació amb els altres «Cants», els elements vitalistes i regeneracionistes i el plantejament de la relació entre Catalunya i Espanya.
[2,5 punts]
4. A *Ball robot*, de Joan Oliver, Oleguer representa la figura del professional liberal triomfador. Descriviu les característiques d'aquest personatge com a individu i en relació amb els altres personatges de l'obra.
[2,5 punts]

SEGONA PART

Desenvolueu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (pàgines 6 i 8):

1. Comenteu aquest fragment del capítol XIII («El Cimalt») de *Solitud*, de Víctor Català. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
  - a) El context del fragment en l'argument de l'obra.
  - b) El significat de l'ascensió al Cimalt en l'itinerari vital de la Mila i la comparació amb la primera pujada a la muntanya.
  - c) El paper del pastor en aquest itinerari vital.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

—No em canso pas, pastor... Si sembla que tot just surto de casa! Això és com escalons, i aquest airet tan fi dona un bo per a pujar! —I, en efecte: la dona, enardida¹ com un soldat que marxa sota un pany de bandera, pujava amb bona empena, sentint a dins del pit una escalforeta dolça de niu, que li feia més grata encara la viva frescor de l'atmosfera.

A son pas les garrigues² remogudes deixaven anar els didals buits de les ballarugues,³ i els branquillons encara florits dels romanins li arrosaven⁴ les faldilles, espolsant-li al damunt els cres-tallets de gebre⁵ que els cobrien.

La dona recordà llavors la primera pujada a la muntanya, amb en Matias: aquella pujada tan trista, tan fadigosa, tan punyida⁶ per pressentiments tèrbols enmig de la tranquil·litat real de sa vida d'aleshores. Quina diferència d'aquella pujada amb la d'ara, tan agradable, tan rejuenidora en plenes crueses hivernenques, en plena pobresa i malastrugança⁷ matrimonial! En cosa de mesos tot s'havia enfonsat a son entorn, havia fugit d'ella tot lo alegrador i, malgrat això, ara tan sols començava ella a sentir-se animada i com segura sobre la terra, engrapada⁸ fortament a quelcom que, volent o no, la mantenia a flor, sense deixar-la anar de fons amb tot lo de demés. «Oh! el que són les bones companyies!» pensava la dona mentre sos ulls amoixaven⁹ novament, mes ara sense turbulències insanes, aquella esquena enfarfegada¹⁰ que li anava tot davant.

1. *enardida*: 'envalentida'.

2. *garrigues*: 'alzines petites'.

3. *didals ... de les ballarugues*: 'closques semiesfèriques de les aglans'.

4. *arrosaven*: 'mullaven de rosada'.

5. *gebre*: 'glaç'.

6. *punyida*: 'punxada, agullonada'.

7. *malastrugança*: 'mala sort'.

8. *engrapada*: 'agafada'.

9. *amoixaven*: 'amanyagaven, acariciaven'.

10. *enfarfegada*: 'carregada'.

2. Comenteu el poema «Els cocoters de Macuto», inclòs a la secció «Arbres» d'*El cor quiet*, de Josep Carner. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
- a) La relació del poema amb les altres poesies de la secció i el valor general que els arbres tenen per al poeta.
  - b) La descripció del motiu (imatges, elements d'humanització) i l'estructura del poema (tingueu en compte la forma mètrica).
  - c) El significat d'aquests arbres per al poeta.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els cocoters de Macuto

Vaig veure un dia a Macuto,¹
i els estic veient encar,²
quatre cocoters en rengle³
aturats davant la mar.

5   Eren sols davant les ones,
fills gentils de la claror,
com columnes oblidades
o fermalls⁴ de l'horitzó.

10   S'expandien en llur èxtasi
com si no els veiés ningú:
espaiats, al cel somreien,
tots germans, sol cadascú.

15   Ran de terra, ja es torçaven,
dolçament al sol girats.

20   Els ventalls de trenta reines
sostenien delicats.

Però, patges fora via,⁵
ells van créixer amb tant deler,⁶
que sols dees⁷ sobre un núvol
els ventalls podran haver.⁸

Quatre cocoters en rengle
sobre el blau, prodigis d'or...

Quan jo sigui entre la boira
m'assolellaran el cor.

1. *Macuto*: Poble de la costa de Veneçuela, al mar Carib.

2. *encar*: 'encara'.

3. *en rengle*: 'en filera'.

4. *fermalls*: 'joies que ornamenten o tanquen un vestit'.

5. *fora via*: 'fora del camí, fora del comú'.

6. *deler*: 'desig, passió'.

7. *dees*: 'deesses'.

8. *haver*: 'tenir, abastar'.

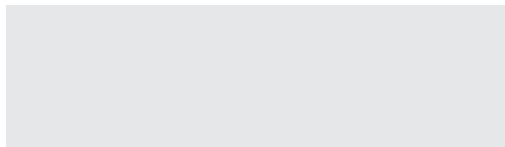

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Literatura catalana

Sèrie 3

Qualificació		TR
Qüestions		
Comentari de text		
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Total		
Qualificació final		

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Aquesta prova consta de dues parts. Escolliu DUES de les quatre qüestions plantejades en la primera part i UN dels dos comentaris de text plantejats en la segona part.

PRIMERA PART

Responen a DUES de les qüestions següents:

1. Descriu la secció «Visions» del llibre *Visions & Cants*, de Joan Maragall, fent atenció als personatges, les tradicions d'on provenen, els conflictes que viuen i el sentit del terme *visions*. Podeu tenir en compte, especialment, «El mal caçador», «El comte Arnau» o «La fi d'en Serrallonga».
[2,5 punts]
2. Expliqueu què representa la figura de Salom a les *Narracions*, de Salvador Espriu, i quina visió del món té. Penseu en les narracions «El meu amic Salom» i «Tarot per a algun titella del teatre d'Alfaranja».
[2,5 punts]
3. Els personatges principals de *Ball robot*, de Joan Oliver, són tres matrimonis amics. Un dels membres de cada parella manifesta algun tipus de vincle sentimental amb algú dels altres, de manera que es podria parlar de tres triangles sentimentals. Expliqueu quins són aquests tres triangles i la relació que els seus membres estableixen entre ells.
[2,5 punts]
4. Descriu el personatge d'Esteve Plans a *Feliçment, jo soc una dona*, de Maria Aurèlia Capmany, i expliqueu la seva relació amb la protagonista.
[2,5 punts]

SEGONA PART

Desenvolueu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (pàgines 6 i 8):

1. Comenteu el poema «Cançoneta incerta», de la secció «Les estampes» d'*El cor quiet*, de Josep Carner. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

a) La forma mètrica i l'estructura en relació amb el títol.

b) El sentit del text i el tractament dels elements naturals (recordeu la secció a què pertany).

c) El significat del camí de què parla el poema.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Cançoneta incerta

Aquest camí tan fi, tan fi,
qui sap on mena!
¿És a la vila o és al pi
de la carena?
5 Un lliri blau, color de cel,
diu: —Vine, vine!—
Però: —No passis! —diu un vel
de teranyina.

¿Serà dreuera del gosat,
10 rossola¹ ingrata,
o bé un camí d'enamorat
colgat de mata²?
¿És un recer per adormir
qui passi pena?
15 Aquest camí tan fi, tan fi,
¿qui sap on mena?

¿Qui sap si trist o somrient
acull a l'hoste?
¿Qui sap si mor sobtadament
20 sota la brosta³?
Qui sabrà mai aquest camí
a què em convida!
I és camí incert cada matí,
n'és cada vida!

1. *rossola*: 'lloc pelat i relliscós en un pendent'.

2. *mata*: 'massa d'arbustos'.

3. *brosta*: 'fullatge'.

2. Comenteu el fragment següent del capítol XI («Mal de muntanya») de *Solitud*, de Víctor Català. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
- a) La situació del fragment en l'argument de l'obra i en l'evolució de la protagonista (feu atenció al títol del capítol).
  - b) El personatge de Maties, els canvis que experimenta i la degradació de la seva relació amb la Mila.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

I ni aquell dia ni en tots els d'aquella quinzena que en Maties passà fora de casa, va atrevir-se a reptar-lo per quedar-se a dormir a ca l'Ànima, de por que ell no se'n valgués i ho dongués per excusa de no eixir a captar. Mes, de la quinzena següent en avall, les sortides llargues de dos i fins de tres dies menudejaren tant, que la dona començà d'inquietar-se'n, trobant que era hora de tibar una mica la corda. A les primeres advertències, en Maties, sobtat, semblà desconcertar-se; després, embullant-se, com de costum, prometé vagament esmena, en mots trencats que res volien dir. «Que sí...» «que *bueno*...» «que veuràs...» «que ja miraré...» mes això fou tot, i ni el més petit canvi alterà sa nova manera d'obrar. Aleshores la Mila passà de les advertències als predicots, i seguidament d'aquests a les ordres terminants; però el resultat fou el mateix: estrellar-se tots sos esforços contra la resistència passiva que el feia amollar¹ aparentment, doblegant-se com un jonc al venir l'estup,² per a redreçar-se un cop passat aquest, com si tal cosa. Sortia sempre més i més dejorn³ de casa, i al fer-li ella prometre que tornaria abans del vespre, ho prometia sense fer-la insistir, mes al vespre no tornava i sovint l'endemà tampoc; i en va era que tractés de retenir-lo amb qualsevol pretext o que volgués fer-li fer quelcom en la casa: ell se li escorria com una anguila i quan el cercava ja no el trobava enlloc. La mandra i la droperia semblava que se li haguessin fos amb la greixesa,⁴ i a voltes ella li descobria lleugereres d'isard⁵ i vivors picardioses de guilla⁶ per a enganyar-la i fer-li perdre sa petja.⁷ Prompte s'hagué de donar compte la Mila de que el canvi del seu home era més gros del que sospità al principi; que quelcom d'impensat havia pogut més que ella, que havia entrat en l'altra vida, forçant la porta closa de la indiferència bestial, un element nou que l'alterava per dintre, i que aquell element misteriós tancava en si una força que era hostil a la muller, que la rebutjava i l'apartava d'aquella vida encara més de lo que sempre ho havia estat.

La dona en sentí de la nova derrota un despit furibund de bèstia engrillonada, i a la nit, en la buidor del llit matrimonial, mossegava, bocaterrosa, la frescor humida de les coixineres.

[...] Va parlar-ne a la fi amb el pastor, d'aquell misteri, i el pastor li digué:

—M'agrada pas llei de fere mals pensaments, i d'això que vuiu dire ne tingui pas encara vera certesa, mes... vaja: que per a mi tinc que el vostre home pidola pas com vos fa vore... [...].

La Mila no digué pas res, com el pastor li encomanava, però tot son coratge defallí davant la nova prova a què era sotmès, i la seva solitud s'espessí i congelà entorn de son ànima com pans de gleves⁸ polars. Finava l'octubre, i els crepuscles, fent sempre més i més lloc a la nit, retallaven de cada cap el dia amb estisores d'ombra, empetitint-lo considerablement.

1. *amollar*: 'estovar-se, cedir'.

2. *estup*: 'riuada, rierada'.

3. *dejorn*: 'd'hora'.

4. *greixesa*: 'greix corporal'.

5. *isard*: 'cabirol'.

6. *guilla*: 'guineu'.

7. *petja*: 'rastre'.

8. *pans de gleves*: 'terrossos, masses compactes'.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans